

# สรุปผลการระดมความคิดเห็นกลุ่ม ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ วันพฤหัสบดีที่ 8 มิถุนายน 2549

## ห้องพักราวที่ 1 โรงแรมปรีณธ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร

ผลการระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาในกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จำนวนประมาณ 80 คน ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน มูลนิธิ/องค์กรพัฒนาเอกชน การเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ และสถาบันการศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางและหลากหลายประเด็น ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

### 1 ภาพรวมและประเด็นเพิ่มเติม

- ควรเพิ่มประเด็นความเป็นปึกแผ่นของคน สังคมในชาติ ความสมานฉันท์ ความสงบสุขในสังคม และนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางเพิ่มเติม
- การจัดการศึกษา จะต้องพิจารณาเชื่อมโยงการจัดการศึกษาที่นำไปสู่การกระจายโอกาสทางการศึกษา และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ การพัฒนาผู้ที่จบการศึกษาระดับพื้นฐานแล้ว โดยสร้างคนเป็น 3 Track คือการพัฒนาคนระดับอาชีวศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย และผู้ที่กลับไปอาศัยอยู่ในชุมชน
- การพัฒนาคน ควรให้ชุมชนมีบทบาทในการดูแล ตักเตือนเด็กและเยาวชน โดยอาศัยความสัมพันธ์อันดีเครือญาติ รวมทั้งร่วมกันพัฒนาภาวะผู้นำในเด็กและเยาวชน
- การพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง ควรครอบคลุมกำลังคนด้านอื่นด้วยเรื่องอื่นนอกเหนือจากกลุ่มเพื่อแข่งขัน
- หลักสูตรการศึกษา ต้องให้ความรู้เรื่องการลดการขัดแย้งโดยสันติวิธี
- ควรมีการจัดทำสื่อการเรียนในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ควรมีแนวทางในการพัฒนาผู้สูงอายุ ครอบคลุมประเด็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความสุข มีคุณค่าต่อสังคม จัดระบบการดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสม และการสร้างกลไกนำคุณค่าผู้สูงอายุมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ
- ควรนำแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติอย่างจริงจังในช่วงแผนฯ 10
- ควรกำหนดแนวทางการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติให้ชัดเจน

## 2 ความเห็นตามกรอบของยุทธศาสตร์

ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอความคิดเห็นในรายละเอียด ดังนี้

### 1. วัตถุประสงค์

- วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เน้นเรื่องคน ยังขาดในส่วนของสังคมไทยที่มุ่งการลดความขัดแย้ง

### 2. เป้าหมาย

- เป้าหมายกำหนดไว้มีเฉพาะเชิงปริมาณ ควรเพิ่มการกำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพให้มากขึ้น
- ควรกำหนดเป้าหมายการลงทุนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น หอสมุด หอจดหมายเหตุ ศูนย์วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ เป้าหมายเชิงคุณภาพการดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินการร่วมกันของภาคีการพัฒนา รวมทั้งอุบัติเหตุอุบัติภัยจากเรื่องที่ป้องกันได้
- สำหรับเป้าหมายปีการศึกษาเฉลี่ย และระดับการศึกษาของกำลังแรงงาน ควรกำหนดเป้าหมายในแต่ละระดับการศึกษา
- เพิ่มเป้าหมายที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ในเรื่องความตระหนักให้คนในสังคมรู้ในคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างในการอยู่ร่วมกัน คงคุณค่าในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

### 3. แนวทางการพัฒนา

#### 3.1 เตรียมเด็กและเยาวชนให้พร้อมทั้งด้านทักษะชีวิตและความรู้พื้นฐานสามารถดำรงชีวิตได้อย่างรู้เท่าทัน

- การเตรียมความพร้อมให้ครอบครัว เพิ่มการให้ความสำคัญกับครอบครัวที่ยากจน
- ควรเพิ่มประเด็นการให้ความรู้เรื่องอาชีวอนามัย (ความปลอดภัยพื้นฐานในชีวิตประจำวัน) ในเด็ก และพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไป
- ควรจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้เอื้อ และครูต้องเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- ควรพัฒนาหนังสือเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูกเพื่อส่งเสริมให้เด็กและคนทั่วไปสามารถเข้าถึง
- ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของสงฆ์/ ยุวสงฆ์ด้วย เพื่อเป็นการสืบทอดทางศาสนา สามารถเผยแผ่หลักธรรม คำสั่งสอนที่ดีงาม ลดวิกฤตทางด้านศีลธรรม

#### 3.2 พัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงานให้รองรับการแข่งขันของประเทศ

- สนับสนุน พื้นฟูสถาบันที่ผลิตกำลังคนระดับกลาง โดยการยกย่องสถาบันอาชีวศึกษาที่เป็นเลิศ และให้ภาคเอกชนเป็นแกนจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและร่วมปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านอาชีพ เพื่อเพิ่มสัดส่วนการเรียนสายอาชีวศึกษากับสายสามัญเป็นร้อยละ 50 : 50

- ควรบรรจุเนื้อหาเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสำหรับลูกจ้างไว้ในหลักสูตรการทำงานระดับพื้นฐาน

### 3.3 เร่งสร้างกำลังคนที่มีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ที่น่าไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

- การผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการ โดยกำหนดให้มี Science City ในทุกมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม ควรให้ความสำคัญกับการผลิตคนด้านสังคมที่เป็นความต้องการของประเทศด้วย รวมทั้งการสร้างคนที่มีความเป็นเลิศที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน เช่น ด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม งานช่างฝีมือ และภาคการบริการ

- การวิจัย พัฒนานวัตกรรม ควรเพิ่มในเรื่องพลังงานทางเลือก แสงอาทิตย์

### 3.4 ส่งเสริมให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา

- ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ สื่อ หนังสือ เพื่อให้คนสามารถเข้าถึงและส่งเสริมการเรียนรู้
- เปิดโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมาย แนวทางและกระบวนการที่เชื่อมโยงกับศาสนสถาน

### 3.5 การจัดการองค์ความรู้ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนา ต้องบูรณาการสหสาขาวิชาการ เพิ่มนักวิจัยด้านสังคมศาสตร์ และควรนำจุดแข็งตามหลักธรรมมาจัดการความรู้

### 3.6 เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตให้คนไทยมีสุขภาพแข็งแรง ได้รับการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคม มีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เกิดความสงบ มีสิทธิและความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียมกันในสังคม ควรเพิ่มเรื่อง ส่งเสริมการจัดระบบองค์ความรู้ด้านสาธารณสุขและการสร้างระบบเฝ้าระวังในระดับพื้นที่ที่บริหารจัดการโดยชุมชน รวมทั้งเพิ่มกระบวนการกลไก ระบบกฎหมาย และการสร้างและกระจายงานยุติธรรมสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ควรปรับแนวทางที่มุ่งการเสริมสร้างสุขภาวะ

## 4. บทบาทภาคี

- ควรให้ความสำคัญกับภาคประชาสังคม และเพิ่มบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา
- ภาครัฐ จัดสภาพแวดล้อมให้อำนาวยต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม และต้องจัดสรรเวลาที่เหมาะสมและทรัพยากรที่เพียงพอในการผลิตสื่อ
- สถาบันการศึกษา ควรมีบทบาทในการปลูกคุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- ควรจัดตั้งมีหน่วยงานกำกับดูแลสื่อที่เป็นรูปธรรม
- เสนอให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีบทบาทในการติดตามประเมินผล

- ควรกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของภาคีการพัฒนาในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

**5. กระบวนการ กลไก และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง** ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการจูงใจ ควรครอบคลุมงานด้านอื่น นอกเหนือจากด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

---